

РЕШЕНИЕ

№ 16624

гр. София, 30.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 03.04.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Маруся Йорданова

ЧЛЕНОВЕ: Маргарита Немска
Виржиния Петрова

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **814** по описа за **2026** година докладвано от съдия Маргарита Немска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на „Фератум България“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], чрез адв. П. Ц. срещу Решение № 4065 от 10.11.2025 г., постановено по а.н.д. № 5284/2025 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 6-ти състав, с което е потвърдено Наказателно постановление /НП/ № 006578 /07.11.2024г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/, с което за нарушение на чл. 68в вр.чл. 68г, ал. 4 вр. чл. 68д, ал.1, предл. първо от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/ на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 5 000 лв., на основание 210а ЗЗП.

Касаторът оспорва решението на районния съд, като счита, че същото е неправилно, поради нарушение на материалния закон. В касационната жалба се твърди, че вмененото нарушение не е безспорно доказано, тъй като по делото е установено, че потребителят е бил информиран относно възможностите за обезпечаване на кредита, както и разходите в тази връзка. Счита, че визираните в НП като нарушени разпоредби не касаят методиката за определяне на ГПР, както че в оспореното решение не са заложени съображения и аргументация във връзка с методиката за определяне на стойността на ГПР съгласно приложимия Закон за потребителския кредит. Изтъква се, че „Фератум България“ ЕООД не е въвел в заблуждения потребителя, доколкото е оповестил колко би било възнаграждението на гаранта в случай, че бъде избрана тази опция, а потенциално

дължимата такса е била изрично посочена в СЕФ. Твърди още, че за кредитополучателя има възможност да избере между предоставяне на собствено обезпечение или да ползва платена услуга във връзка с осигуряването на гаранция, но тази такса не е неизбежна, а опционална, поради което незаконосъобразно наказващият орган разширява смисъла на понятието „общ разход по кредита“. Касаторът посочва още, че неправилно съдът е приел, че е налице „очевидна свързаност на лицата“ без да са представени доказателства в тази връзка. Излагат се доводи за приложение на чл. 28 от ЗАНН. Моли съда за отмяна на оспореното съдебно решение и на потвърденото с него НП. Претендират се разноски.

В съдебно заседание касаторът „Фератум България“ ЕООД се представлява от адв. Ц., който поддържа касационната жалба, като изтъква, че неправилно районният съд е приложил гаранция по ГПР, въпреки че по правната си същност те представлява евентуален разход. Посочва решение на АССГ по адм. дело № 13045/2025 г., което твърди, че е със сходен фактически състав с обратна логика на обжалваното решение.

Ответникът – Председател на комисия за защита на потребителите се представлява от юрк. Г., който оспорва касационната жалба, а оспореното решение за валидно, допустимо и правилно. Посочва, че СРС е взел предвид решение на ЕС № С714 от 2022 г., с което се прави тълкуване на Директива 46 от 2008 г.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита жалбата за основателна, а решението на районния съд за неправилно.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - С. град, XXV касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, намира следното от фактическа страна:

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Решението на Районния съд е валидно и допустимо, доколкото същото е постановено по подадена в срок жалба срещу акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

От фактическа страна, въз основа на анализ на събраните по делото доказателства и доказателствени средства, включително разпити на свидетели, районният съд е приел за безспорно установено следното:

На 02.09.2024г. била извършена проверка от инспектори при КЗП на „Фератум България“ ЕООД по спазване на изискванията на Закона за потребителския кредит и ЗЗП по повод жалба Вх. № С-03-3216/02.09.2024г. относно проблем по договор за потребителски кредит. В жалбата се твърдяло, че в сключения договор за потребителски кредит била начислена такса за поръчител, която не била упомената при сключването на договора.

При извършената проверка служителите на КЗП установили, че в процесния договор за кредит № 1286920/13.09.2023 г. били начислени следните разходи: лихва при лихвен процент 23% и такса за предоставяне на гаранция в размер на 950 лв. - общата сума по кредита била в размер на 1 000 лв. Тези разходи по договор за кредит № 1286920/13.09.2023г. били разпределени в два договора: договор за потребителски кредит и договор за гаранция, като и двата договора били сключени с участието на „Фератум България“ ЕООД.

По така отпуснатия кредит кредиторът „Фератум България“ ЕООД обявил Годишен лихвен процент на разходите /ГПР/ в размер на 49,11% без да включи в него разходите за такса за предоставяне на гаранцията. Така обявената невярна информация подвела или би могла да подведе кредитополучателя - потребителя по договор за кредит № 1286920/13.09.2023г.

Въз основа на констатациите от проверката свидетелката Е. Г. Г. - главен инспектор в РД-С. към ГД „Контрол на пазара“ съставила акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № 006578/11.09.2024г., в който описала констатираното нарушение и подсумирала същото под разпоредбата на чл.68в вр. чл.68г, ал.4 вр. чл.68д, ал.1, предл.първо ЗЗП. Нарушителят не възразил по констатациите по акта в момента на връчването му. Възползвал от правото по чл.44, ал.1 ЗАНН и депозирал писмено възражение.

Административнонаказващият орган счел възражението за неоснователно и въз основа на акт за установяване на административно нарушение № 006578/11.09.2024г. издал наказателно постановление № 006578/07.11.2024г., с което наложил на дружеството имуществена санкция в размер на 5 000 лв., на основание чл.210а ЗЗП.

За да потвърди НП, СРС е приел от правна страна, че издаване на АУАН и НП не са допуснати съществени процесуални нарушения – същите са издадени при спазване разпоредбите на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН, от надлежни органи, в предвидените от закона срокове. Приел е още, че вмененото нарушение на чл. 68в вр.чл. 68г, ал. 4 вр. чл. 68д, ал.1, предл. първо от Закона за защита на потребителите е безспорно доказано по делото. Изложени са мотиви за липса на предпоставки за приложение на чл. 28 от ЗАНН.

Настоящата касационна инстанция счита, че решението на районният съд е правилно.

При субсидиарното действие на НПК, районният съд е изпълнил служебното си задължение да проведе съдебното следствие по начин, който е осигурил обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства, включени в предмета на доказване по конкретното дело, при точното съблюдаване на процесуалните правила относно събиране, проверка и анализ на доказателствената съвкупност и не е допуснал нарушения на съдопроизводствените принципи.

По повод приетата за установена по делото фактическа обстановка, настоящият съд счита, че СРС е събрал необходимите и относими доказателства, в обжалваното решение е изложил мотиви относно преценката на доказателствата, която е извършил и въз основа на последните е направил изводи, които се споделят от настоящия касационен състав. Дори и да са налице възражения от касатора, които да не са обсъдени от районния съд, то настоящата инстанция счита, че не биха променили крайния извод на съда.

Изцяло се споделят мотивите на районния съд за липса на допуснати съществени процесуални нарушения при издаване на АУАН и НП, поради което на осн чл. 221, ал. 2, настоящата инстанция препраща към тях.

Отговорността на касатора е ангажирана за нарушение на чл.68в от ЗПП, вр. чл.68г, ал. 4, вр. с чл. 68д, ал. 1 ЗПП. С първата разпоредба законодателят въвежда забрана за извършване на нелоялните търговски практики. Втората разпоредба предвижда, че са нелоялни и заблуждаващите и агресивните търговски практики по чл. 68д -68к. Легалната дефиниция на заблуждаваща търговска практика е дадена в разпоредбата на чл. 68д, ал. 1 от с.з., съгласно която търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2, и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика.

От доказателствата по делото е установено, че кредиторът е предоставил на потребител по договор № 1286920/13.09.2023 г. потребителски кредит в размер на 1000 лв., срещу задължението да го върне на 12 вноски с начислени следните разходи: лихва за периода в размер на 230 лв. при лихвен процент 23 % и такса за предоставяне на гаранция в размер на 950 лв.

Установено е, че дължимите от потребителя разходи по този кредит са разпределени по два договора – договор за потребителски кредит и свързания с него договор за гаранция, и двата сключени с и чрез „Фератум България“ ЕООД.

По така отпуснатия кредит кредиторът е обявил годишен процент на разходите (ГПР) по заема в размер на 49,11%, включващ разходите за лихва, без да са включени в ГПР разходите за таксата за представяне на гаранция в размер на 950 лв., дължима към трето лице - гарант по Договор за гаранция (поръчителство)

В чл. 19, ал. 1 от ЗПК е предвидено, че годишният процент на разходите /ГПР/ по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Параграф § 1, т. 1 от ДР на ЗПК дава легална дефиниция на понятието „общ разход по кредита за потребителя“. Таксата „гарант“ е разход пряко свързан с кредита, като е ирелевантно на кого се заплаща това възнаграждение, като изследването дали са „свързани лица“ е неотнормено в случая, поради което изложените доводи в тази посока в касационната жалба са неоснователни.

При анализ на относимите правни норми настоящата касационна инстанция намира за правилни и законосъобразни изводите на първоинстанционния съд, че таксата „гарант“ представлява разход, пряко свързан с договора за кредит, поради което същата подлежи на включване в годишния процент на разходите (ГПР). Обстоятелството, че дължимостта на възнаграждението е обусловена, не дерогира задължението за неговото включване в ГПР, доколкото същото е предвидимо и произтича от правоотношението по кредита. В този смисъл разходът следва да бъде отразен като част от общата цена на кредита за потребителя. Следователно, когато това не е сторено, правилно е прието от страна на ответника, че на потребителя е съобщен разход по кредита, който е подвеждащ относно цената му и икономическите последици от сключването на договора. Последното осъществява състав на нарушение на чл. 68в вр.чл. 68г, ал. 4 вр. чл. 68д, ал.1, предл. първо от ЗЗП, поради което правилно е ангажирана административнонаказателната отговорност на „Фератум България“ ЕООД.

Неоснователно е възражението, че наличието на алтернативна възможност за предоставяне на обезпечение чрез физическо лице – поръчител, изключва включването на таксата в ГПР. Това обстоятелство не променя характера на разхода, тъй като изискването за обезпечение е въведено от кредитодателя като условие за сключване на договора. С оглед предмета на дейност на санкционираното лице, същият не може да се позовава на липса на предвидимост относно възникването на този разход към датата на сключване на договора за потребителския кредит.

Неоснователен е наведения в жалба довод, че с посочването на потенциално дължимата такса за предоставен обезпечение към гаранта в СЕФ изключва възможността за заблуда на потребителя. ГПР следва да е отразен и упоменат изрично в договора за потребителски кредит. Посочването на отделни разходи в преддоговорна информация не може да замести задължението за тяхното включване в ГПР, нито да санира пропуската на кредитора в тази насока.

Неоснователно е позоваването от страна на касатора на решение на АССГ по адм. дело № 13045/2025 г., за което твърди, че е със сходен фактически състав с обратна логика на обжалваното решение. В посоченото решение се касае за нарушение, при което в годишен процент на разходите не е включена неустойка – последваща санкция от неизпълнение на договора, докато в процесния случай се касае именно за такса, която следва да бъде включена в ГПР по смисъла на чл. 19, ал. 1 от ЗПК при сключване на договора.

С оглед на изложеното съдът приема, че е налице нарушение на нормативните изисквания

относно формирането и оповестяването на ГПР, като правилно е прието в НП като нарушение на чл. 68в вр.чл. 68г, ал. 4 вр. чл. 68д, ал.1, предл. първо от Закона за защита на потребителите, което обуславя законосъобразността на издаденото наказателно постановление.

Споделят се изложените мотиви на въззивния съд относно невъзможността за прилагане на института на „маловажния случай“ по смисъла на чл. 28 от ЗАНН като допълнителни съображения в този смисъл не са дължими.

Водим от изложеното, настоящата инстанция намира за законосъобразното подвеждане на извършеното административно нарушение под съответната административно наказателна разпоредба, както и относно размера на наложената санкция.

По изложените доводи не е налице твърдяното от касатора отменително основание.

Процесното решение на СРС се явява обосновано и законосъобразно, а касационните възражения срещу него неоснователни. При тези правни съображения, обжалваното решение на СРС, следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора, на ответника се дължат направените по делто разноски, но такива не се претендират, поради което съдът не дължи произнасяне в тази посока.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, вр. чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, XXV касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4065 от 10.11.2025 г., постановено по а.н.д. № 5284/2025 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 6-ти състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест

Председател:

Членове: